

تأثیر مداخلات کاردرمانی بر مهارت‌های بینایی- حرکتی کودکان دارای اختلال ویژه یادگیری در مقطع ابتدایی

* بتول ماندنی^۱، دکتر علی حسین سازمند^۲، مژگان فرهید^۳، دکتر مسعود کریملو^۴، ماشاء... ماندنی^۱

چکیده

هدف: بررسی و تشخیص اختلال بینایی- حرکتی در کودکان با اختلال ویژه یادگیری و کاربرد مداخلات کاردرمانی در جهت ارتقا و بهبود این مهارت، می‌تواند در بهبود وضعیت خواندن و نوشتن این کودکان مؤثر واقع شود. هدف از مطالعه حاضر، بررسی تأثیر مداخلات کاردرمانی بر مهارت‌های بینایی- حرکتی کودکان دارای اختلال ویژه یادگیری در مقطع ابتدایی می‌باشد.

روش بررسی: مطالعه حاضر به روش تجربی و مداخله‌ای می‌باشد. برای انجام این پژوهش، ۲۳ کودک با اختلال ویژه یادگیری (پایه دوم، سوم و چهارم) از مراجعین به مرکز مشکلات ویژه یادگیری شهر تهران، انتخاب شدند. این کودکان از نظر بینایی و شنوایی سالم و بهره‌هوشی آنها طبیعی بود. نمونه‌ها بطور تصادفی به دو گروه مداخله (۱۱ نفر) و مقایسه یا شاهد (۱۲ نفر) تقسیم شدند.

مهارت‌های بینایی- حرکتی کلیه نمونه‌ها ابتدا توسط آزمون مهارت‌های بینایی- حرکتی (TVMS-R) مورد ارزیابی قرار گرفت. سپس مداخلات کاردرمانی در گروه مداخله صورت گرفت و مجدداً توسط آزمون TVMS-R ارزیابی هر دو گروه انجام و با استفاده از آزمون تی زوجی و تی مستقل مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت.

یافته‌ها: در بررسی نمره کل آزمون، اختلاف معناداری در گروه مقایسه، قبل و بعد از مداخله دیده نشد ($P=0/4$)، اما در گروه مداخله اختلاف معناداری دیده شد ($P<0/001$). در بررسی مجموع نمرات طبقه ۲، ۵ و ۷ نیز که علاوه بر مهارت‌های یکپارچگی بینایی- حرکتی و تثبیت چشمی بیشتر نیازمند مهارت‌های بینایی- فضایی هستند، تأثیر معنادار مداخلات کاردرمانی دیده شد ($P<0/001$) و بررسی مجموع نمرات طبقات ۱، ۳، ۴، ۶ و ۸ نشان داد که مداخلات کاردرمانی تأثیر معناداری بر مجموع این طبقات و در نتیجه مهارت‌های تجزیه و تحلیل بینایی داشته است ($P<0/005$).

نتیجه‌گیری: مداخلات کاردرمانی بر مهارت‌های بینایی- حرکتی و اجزای آن (یکپارچگی بینایی- حرکتی، تجزیه و تحلیل بینایی و بینایی- فضایی و تثبیت چشمی) در کودکان دچار اختلال ویژه یادگیری مراجعه‌کننده به مرکز مورد نظر، بطور معناداری مؤثر بوده است.

کلید واژه‌ها: اختلالات یادگیری / مهارت‌های بینایی- حرکتی / مداخلات کاردرمانی

- ۱- کارشناس ارشد کاردرمانی روانی
- ۲- دکترای روانشناسی، عضو هیئت علمی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی
- ۳- کارشناس ارشد کاردرمانی روانی، عضو هیئت علمی پژوهشکده کودکان استثنایی
- ۴- دکترای آمار حیاتی، استادیار دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

تاریخ دریافت مقاله: ۸۵/۱۰/۲۰

تاریخ پذیرش مقاله: ۸۵/۱۲/۸

* آدرس نویسنده مسئول:

تهران، میدان هفت تیر، خ قائم مقام فراهانی، مقابل کشتیرانی، خیابان ۲۲، پلاک ۵۶، کلینیک سینا، بخش کاردرمانی
تلفن: ۸۸۸۲۱۷۴۲

* E-mail: gmanaot@yahoo.com